



Беларускі
ПЭН
Цэнтр

Культурны супраціў у Беларусі

выпуск 15 (28)

20 красавіка 2021

Шквалам дажджу і ветру прыносіць дрэнныя навіны, але раптам з'яўляюцца жанчыны пад бел-чырвона-белымі парасонамі, і хлопчык у пераходзе спявае “Грай”, і мастакі ды мастачкі ствараюць карціны – іранічныя, кранальныя, і музыкі ладзяць канцэртны ды пішуць песні, ставяцца спектаклі пра надзённае, прылятаюць малюнкi з-за кратаў, мудрыя людзі падымаюць дух важнымі словамі... І мы жывем, і Беларусь жыве.

1. ПЕРАСЛЕД, ПРЫСУДЫ, ЗАБАРОНЫ,

ПАЛІТЫКА Ё СФЕРЫ КУЛЬТУРЫ

2. СІМВОЛІКА

3. ТВОРЧЫ СУПРАЦІЎ

4. ГАЛАСЫ АСОБАЎ

5. МІЖНАРОДНАЯ САЛІДАРНАСЦЬ

6. ПАВІНШУЙЦЕ ПАЛІТВЯЗНЯЎ З НАРОДЗІНАМІ

ЯК ДАПАМАГЧЫ ДЗЕЯЧАМ І ДЗЯЯЧКАМ КУЛЬТУРЫ

падтрымайце кампанію [Save Our Songs](#)

1. ЗАТРЫМАННІ, ПРЫСУДЫ, ПЕРАСЛЕД, ПАЛІТЫКА Ў СФЕРЫ КУЛЬТУРЫ

Аляксандр Фядута, сябра Беларускага ПЭН-цэнтра, літаратар, рэдактар, журналіст, літаратуразнаўца, быў затрыманы 12 красавіка ў Маскве беларускім КДБ. Аляксандар Лукашэнка заявіў, што спадар Фядута разам з шасцю іншымі асобамі нібыта планавалі ажыццявіць ваенны пераварот і фізічную ліквідацыю Лукашэнкі і яго сыноў. Фігурантам справы пагражае да 12 гадоў турмы.



Фота: svaboda.org



Спектакль «Чарнобыльская малітва» па творы Святланы Алексевіч, прымеркаваны да 35-й гадавіны на Чарнобыльскай АЭС, у Рэспубліканскім тэатры беларускай драматургіі быў заменены на іншы.

Працягваецца ціск на асобаў па справе **Саюза палякаў**. Пракуратура Гродна абвясціла афіцыйнае папярэджанне актывісту Саюза палякаў, журналісту **Анджэю Пісальніку**, які ў пачатку красавіка ў эфіры польскіх радыёстанцый «Radio 24» і «Radio 4» выказаў шэраг меркаванняў датычна «распачатай беларускімі СМІ маштабнай прапаганды супраць Польшчы».



Фота: baj.by

У **СІЗА Брэста і Магілёва** не дазваляюць перадаваць зняволеным кнігі, часопісы і сканворды.



Артыстку аркестра Операага тэатра **Настассю Пятрову** звольнілі з працы, бо 27 сакавіка яе затрымалі і пакаралі 15-суткавым арыштам.



Таццяну Гацуру-Яворскую 15 красавіка адпусцілі з мінскага СІЗА №1, пракаментавалі, што адпала неабходнасць трымаць яе за кратамі.



Уладзімір Яворскі, муж Таццяны, быў вымушаны пакінуць Беларусь пад пагрозай дэпартацыі на 10 гадоў. Цяпер ён у Кіеве.



Ціск на сям'ю грамадскай дзяячкі **Таццяны Малашчанкі**, актывісткі Таварыства Беларускай Мовы з Баранавічаў, працягваецца. Дэпартаваны на тры гады яе муж, чыніцца шкода яе маёмасці.



20% работнікаў сферы культуры ўлады плануюць скараціць да канца 2021 года. На сёння ў гэтай сферы занята 65,5 тысяч чалавек, а заробкі – адны з самых нізкіх: 55,3% ад сярэдняга заробку па краіне.

2. СІМВОЛІКА



У Брэсце на **гербе Магілёва**, зацверджаным у 2005 годзе (у такім выглядзе ён быў падораны гораду ў 1661 годзе каралём польскім і вялікім князем літоўскім Янам Казімірам) «Пагоню» зафарбавалі белым. Праз некалькі дзён герб увагуле знялі.



Уезд у горад Бяроза пафарбавалі ў чырвона-зялёны.



Бела-чырвоны надпіс на **мяжы Берасцейскай вобласці** перафарбавалі ў бела-блакітны.



За гірлянду на акне – 15 сутак атрымаў **Дзмітры Ганчароў**, суд паставіў таксама знішчыць гірлянду.

Працягваюць прысуджаць штрафы і адміністрацыйныя арышты за сцягі, «Пагоню» і палоскі на адзенні.

Нягледзячы на небяспеку, **жанчыны пад бел-чырвона-белымі парасонамі** смела і годна выходзяць на шпацыр па сваім горадзе.

Фота: tut.by



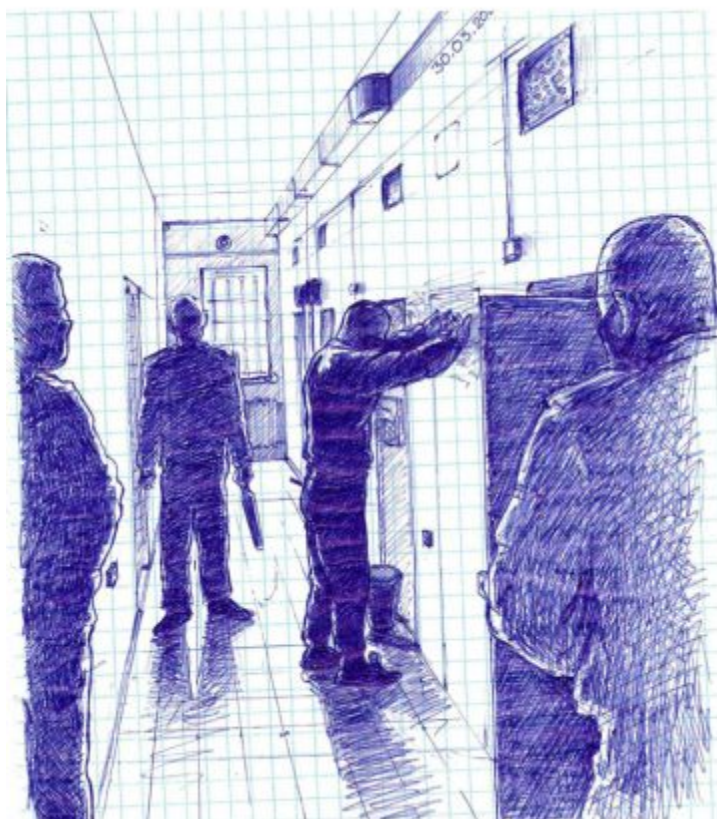
3. ТВОРЧЫ СУПРАЦІЎ

14 красавіка
адбылася першая анлайн-сустрэча
Інтэлектуальнага клубу Святланы Алексіевіч.
Тэма сустрэчы
«Чаму „чырвоны чалавек“ баіцца гісторыі?»



Мастак **Аляксей Хацкевіч** у сваім Facebook абвясціў аўкцыён у падтрымку звольненай **Настассі Пятровай**, прапанаваўшы набыць сваю карціну пад назвай «Прабуджэнне».

Яўген Лукашэвіч,
малюнкi з 15 сутак, праведзеных у Лідскім ЦІП





Уладзімір Цэслер
«Магутны Божа. Вольны хор»



Ліля Квацабая
«Заткни_сь»

allkimiya

«Самыя смелыя, самая моцныя, самыя...»



Вольга Якубоўская

«Пагоня – наш герб і наш гімн!»



Лісты з-за кратаў:
творчасць зняволеных





Песня «Братка» – музычны адказ і рэфлексія гурта **ZVONKU**
«на тыя падзеі і крызіс, у якім апынулася грамадства».



Артысты Перамогі: Алег Хаменка
з праграмай «Актуальны сонцаварот»
выступіў анлайн 17 красавіка.

4. ГАЛАСЫ АСОБАЎ



Віталь Гуркоў, вакаліст панк-гурта BRUTTO,
беларускі кікбаксёр, шматразовы чэмпіён свету:

«Трэба пратрымацца да 12-га чэмпіёнскага раўнду. Дакладна, палову раўндаў мы ўжо прайшлі. Якімі будуць наступныя раўнды, яшчэ ніхто не ведае. Трэба быць мацнейшымі, больш асцярожнымі і ўважлівымі, не губляць канцэнтрацыі. І ўсё будзе добра».



Таццяна Гацура-Яворская правяла 10 сутак у СІЗА, яе выпусцілі без выстаўлення абвінавачвання. Яна распавяла, як трымаюцца жанчыны-палітвязні.

«Адзінае глабальнае пытанне, якое хвалюе людзей, што знаходзяцца зараз за кратамі: ці не дарма я тут знаходжуся?»

5. МІЖНАРОДНА СЛІДАРНАСЦЬ



DOCS IRELAND

Ірландскія кінематаграфісты-дакументалісты выказалі салідарнасць з Таццянай Гацурай-Яворскай, патрабуючы яе вызвалення і заклікаючы калег зрабіць тое самае.

Еўрапейская кінаакадэмія і больш як 50 кінаарганізацый заклікалі вызваліць Таццяну Гацуру-Яворскую.



ПЭН-Масква і асацыяцыя «Вольнае слова» выступілі з заявай у падтрымку Аляксандра Фядуты, пад ёй падпісаліся 80 вядомых літаратараў, журналістаў і перакладчыкаў.

Больш за 60 польскіх літаратуразнаўцаў падпісалі ліст з патрабаваннем вызвалення Аляксандра Фядуты.



Ілюстрацыя Аліны Кугушавай, team29.org





POLSKI
PEN CLUB

Польскі ПЭН-клуб патрабуе неадкладнага вызвалення Аляксандра Фядуты.

6. ПАВІНШУЙЦЕ ПАЛІТВЯЗНЯЎ З НАРОДЗІНАМІ



Чатыры чалавекі, якія дбаюць пра культурнае развіццё Беларусі –
Марыя Калеснікава, Андрэй Пачобут, Дзмітрый Казлоў і Іван Канявега, –
у красавіку адзначаюць дзень нараджэння за кратамі.
Вы можаце павіншаваць іх, падрабязнасці па [спасылцы](#).

-  pen-centre.by
-  pen-centre.by/en
-  info@pen-centre.by
-  [PENBelarus](https://t.me/PENBelarus)
-  [pencentre](https://vk.com/pencentre)
-  [pen_belarus](https://twitter.com/pen_belarus)
-  [pencentre](https://facebook.com/pencentre)
-  [pencentre_by](https://instagram.com/pencentre_by)
-  [PEN Belarus](https://youtube.com/PENBelarus)

